

«Мұхамеджан Тынышбаев атындағы АЛТ университеті» АҚ

БЕКІТЕМІН

«АЛТ университеті» АҚ ҒК төрағасы

М.С.Жармағамбетова

«АЛТ университеті» АҚ Ғылыми кеңесінің шешімі

«30» 05 2025 жыл (№ 10 хаттама)

ДОКТОРАНТУРАҒА ҚАБЫЛДАУ ЕМТИХАНЫНЫҢ БАҒДАРЛАМАСЫ

Білім беру бағдарламаларының тобы
«D148 Логистика (салалар бойынша)»»

Алматы, 2025 ж

Қабылдау емтиханының бағдарламасы 2025 жылғы 21 сәуірі №9 хаттамамен «Көлік қызметтері және бизнес» кафедрасының отырысында талқыланып, оң шешім қабылданды.

**Көлік қызметтері және бизнес»
кафедрасының меңгерушісі**

Мусалиева Р.Д.

Қабылдау емтиханының бағдарламасы 2025 жылғы 29 мамыр №5 хаттамамен «Логистика және бизнес» институтының кеңес отырысында қаралды және ұсынылды.

**«Логистика және бизнес»
институтының төрайымы**

Мусаева Г.С

МАЗМҰНЫ

1	Білім беру бағдарламалары тобына түсу емтиханының мақсаты	4
2	Білім беру бағдарламалары тобы бойынша докторантураға түсу емтиханын өткізу ережесі	4
3	Бағалаудың түрлері мен критерийлері	4
4	Емтихан материалдарының мазмұны	6
5	Ұсынылатын әдебиеттер.....	9

1. Білім беру бағдарламаларының тобына түсу емтиханының мақсаты

Білім беру бағдарламаларының топтары бойынша түсу емтиханының мақсаты – талапкердің докторантураға түсуге теориялық және практикалық дайындығын, білім, білік және дағдыларының докторантурада даярлау бағыты бойынша оқыту талаптарына сәйкестік деңгейін анықтау.

Докторантураға түсу емтиханы эссе жазудан және білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша емтиханнан тұрады.

2. Білім беру бағдарламалары тобы бойынша докторантураға түсу емтиханын өткізу ережесі

Қабылдау емтиханының ұзақтығы 4 сағат 30 минутты құрайды, оның барысында талапкер эссе жазады, 3 сұрақтан тұратын электронды емтихан билетіне жауап береді. Сұрақтар тізімі мен эссе тақырыбы кездейсоқ ретпен құрастырылады. Қабылдау емтиханы бойынша максималды балл 100 балл, оның ішінде эссе – 20 балл, профильдік емтихан – 50 балл, әңгімелесу – 30 балл.

3. Бағалаудың түрлері мен критерийлері

3.1 Эсселерді бағалаудың түрлері мен критерийлері

Эссе түрлері	Сипаттама	Эссе көлемі
Мотивациялық	Өтініш берушінің зерттеу әрекетінің мотивтері туралы дәлелі (зерттеу мәлімдемесі)	Кем дегенде 250 сөздер
Ғылыми аналитикалық	Өтінім берушілер ұсынған зерттеудің өзектілігі мен әдістемесін негіздеу (зерттеу ұсынысы)	
Проблемалық-тақырыптық	Пәндік білімнің өзекті аспектілері бойынша автордың ұстанымын баяндау	

Критерийлер	Дескрипторлар	Ұпайлар
Тақырыпты ашу тереңдігі	мәселе теориялық деңгейде ашылды, ғылыми терминдер мен ұғымдарды дұрыс қолдана отырып, әртүрлі көздерден алынған ақпарат қолданылды	4
	представлена собственная точка зрения (позиция, отношение) при раскрытии проблемы	4
Дәлелдеу, базасы	дәлелдердің болуы, себеп-салдарлық байланыстарды анықтау, жекеден жалпыға, жалпыдан жекеге дейін ойлау қабілеті.	4

Композициялық тұтастық және презентация логикасы	Композициялық тұтастықтың болуы, эссенің құрылымдық компоненттерінің логикалық байланысы, қорытындылар мен жалпылаудың болуы	4
Сөйлеу мәдениеті	академиялық жазудың озық деңгейін көрсету (лексика, ғылыми терминологияны білу, грамматика, стилистика)	4
Максималды ұпайлар		20

3.2 Электрондық емтихан билетінің сұрақтарына жауаптарды бағалау критерийлері

Білім беру бағдарламалары тобының бейіні бойынша емтихан сұрақтардың 3 блогын қамтиды, оның ішінде: 1-ші сұрақ теориялық білімнің деңгейі мен жүйелілігін айқындайды; 2-ші сұрақ функционалдық құзыреттердің қалыптасу дәрежесін айқындайды; 3-ші сұрақ жүйелік құзыреттерді айқындауға бағытталған. Ең көп ұпай саны-50.

Электрондық емтихан билеті 3 сұрақтан тұрады:

Блоктар	Сұрақтың сипаты	Ұпай саны
1-сұрақ	теориялық – теориялық білімнің деңгейі мен жүйелілігін анықтайды	10
2-сұрақ	практикалық - функционалдық құзыреттіліктердің қалыптасу дәрежесін ашады (пәндік салада әдістерді, технологияларды және әдістемелерді қолдана білу	20
3-сұрақ	зерттелетін пәндік саланы жүйелі түсінуді, зерттеу әдіснамасы саласындағы мамандандырылған білімді (жүйелік құзыреттіліктерді) анықтайды	20
БАРЛЫҒЫ		50

Электрондық емтихан билетінің сұрақтарына жауаптарды бағалау критерийлері:

Сұрақ	Бағалау критерийлері	Ұпай саны
1-сұрақ	оқытылатын пәндік саланың негізгі процестері туралы білімін көрсетеді; мәселені ашудың тереңдігі мен толықтығы	5
	туралы өз пікірін логикалық және дәйекті түрде білдіреді	3
	талқыланатын мәселе	2
	ұғымдық-категориялық аппаратқа, ғылыми терминологияға иелік етеді	
	Барлығы	10
2-сұрақ	пәндік саладағы мәселелерді шешудің әдістерін, тәсілдерін, технологияларын қолданады	7

	құбылыстарды, оқиғаларды, процестерді дәлелдейді, салыстырады, жіктейді; практикалық дағдыларға негізделген қорытындылар мен жалпылаулар жасайды	7
	әртүрлі көздерден алынған ақпаратты талдайды	6
	Барлығы	20
3-сұрақ	теориялық және практикалық әзірлемелерді, ғылыми тұжырымдамаларды және ғылым дамуының қазіргі заманғы тенденцияларын сыни тұрғыдан талдайды және бағалайды	7
	түсіндірудегі әдістемелік тәсілдерді синтездейді пәндік білімнің негізгі мәселелері	7
	процестерді, құбылыстарды, оқиғаларды талдауда себептік байланыстарды ашады	6
	Барлығы	20
	БАРЛЫҒЫ	50

3.3 Сұхбатты бағалау критерийлері

№	Критерийлер	Дескрипторлар	Ұпайлар
1.	Мотивация	Таңдалған ЭП бойынша докторантурада оқу және белгілі бір ЖОО-ға түсу мотивтерін дәлелдеу. Оқуды аяқтағаннан кейін кәсіби және жеке өсу перспективаларын көру.	5
2	Зерттеу құзыреттілігі	Белгілі бір пән саласындағы ғылыми-зерттеу іс-әрекетіне қажетті зерттеу дағдылары мен тәжірибесінің болуы.	10
3.	Шығармашылық	Стандартты емес ойлау, есептерді шешудегі шығармашылық және балама тәсілдер, ситуациялық тапсырмалар.	10
4.	Байланыс	Қысқа, репрезентативті, логикалық, өз көзқарасын дәлелді жеткізе білу, жалпылау және қорытынды жасай білу. Тіл білу.	5
Максималды ұпайлар			30

4. Емтихан материалдарының мазмұны

4.1 Эссе мазмұны

№	Эссе тақырыбы
1	Ғаламдық өзгерістер жағдайындағы заманауи логистика: негізгі қиындықтар, бейімделу жолдары және даму перспективалары

2	Автомобиль көлігі саласындағы логистикадағы цифрлық трансформация
3	Жүктерді жеткізудің тиімді логистикалық схемасын зерттеу және тандау
4	Логистика және көлік саласында цифрлық егіздерді енгізу негізінде цифрлық бизнесті дамыту
5	Тұрақты даму стратегиясындағы жасыл логистика: қиындықтар, инновациялар және ұзақ мерзімді перспективалар
6	Кәсіпорынның логистикалық қызметінде «Жасыл технологияларды» қолдану
7	Технологиялық прогресс пен нарық талаптарының өзгеруі жағдайында автоматтандырылған көлік-қойма жүйелерін енгізудің логистиканың тиімділігіне, тұрақтылығына және бәсекеге қабілеттілігіне әсері
8	Қазақстанның көлік инфрақұрылымы: қазіргі жағдайы және даму перспективалары
9	Қазақстан Республикасының көліктік-логистикалық нарығының ағымдағы жағдайын контейнерлеу тұрғысынан бағалау
10	Каспий өңірінің жаңа логистикалық маршруттар мен жаһандық экспорт ағындарының қалыптасуындағы рөлі: геоэкономикалық маңызы, тасымалдау әлеуеті және тұрақты даму мәселелері

4.2 Қабылдау емтиханына ұсынылған блоктар бойынша бөлімдердің мазмұны

Білім беру бағдарламаларының топтары бойынша докторантураға түсу емтихандарына арналған емтихан материалдары, оның ішінде эссе тақырыптары, бейіні бойынша емтихан сұрақтары үш тілде: қазақ, орыс және ағылшын тілдерінде жасалады.

Емтихан сұрақтарының тақырыбы "D148-Логистика (салалар бойынша)"білім беру бағдарламасының тобы бойынша көзделген циклдардың оқу бағдарламаларынан таңдалған бөлімдерге сәйкес келеді:

№	Пәндер атауы
1	Көлік кәсіпорындарының қызметін логистикалық талдау
2	Көліктік логистикалық қызмет нарығын зерттеу
3	Халықаралық көлік дәліздері және логистикалық орталықтар
4	Жеткізу тізбектеріндегі логистикалық шығындарды басқару
5	Жеткізу тізбегіндегі стратегиялық басқару және инновация

4.3 Қабылдау емтиханына ұсынылған блоктар бойынша тараулардың мазмұны

1-Блок

1.1 Логистикадағы теориялық білімнің жүйелілігі

Кіріспе, даму тарихы, логистиканың жүйе ретіндегі ұғымы. Жеткізу тізбегінің бүкіл құрылымын кешенді талдау арқылы міндеттерді шешу тәсілдері. Логистикалық жүйенің негізгі құрамдас бөліктері. Логистикалық жүйенің мақсаттары мен міндеттері. Логистикалық үдерістерді талдау және жетілдіру үшін математикалық модельдер, басқару теориясы және оңтайландыру теориясын қолдану.

1.2 Логистикалық басқару құрылымдарын қалыптастыру тәсілдері

Көлік логистикасын басқару, жүк тасымалдауды жоспарлау, ұйымдастыру және бақылау – уақытында әрі үнемді жеткізуді қамтамасыз ету мақсатында. Халықаралық логистикалық операциялар – әртүрлі елдердің ерекшеліктерін, құқықтық нормаларын,

валюталық тәуекелдерін және мәдени айырмашылықтарын ескере отырып, стандартты әдістерді бейімдеу. Компанияның мақсаттары мен нарық ерекшеліктеріне сәйкес келетін ұйымдық модельді таңдау арқылы логистикалық басқару құрылымдарын қалыптастыру.

2- Блок

2.1 Логистиканы (салалар бойынша) практикалық жүзеге асыру әдістері мен модельдері

Көлік ағындарын математикалық модельдеуге кіріспе. Логистикалық тізбектерді көлікпен қамтамасыз етудің тиімділігі. Жеткізу тізбегінде жоспарлау, болжау және қорларды толықтыру бойынша біріктірілген технологиялар. Жеткізу тізбектеріндегі «қамшы әсері» және тұрақтылық мәселесі. Бөлу орталықтарының қатысуымен материалдық ағынды басқару моделі.

2.2 Жеткізу тізбектерін интеграцияланған жоспарлау

Жеткізу тізбектерінің буындарын ұйымдастырушылық-экономикалық жобалауға логистикалық тәсіл. Жобаларды басқару. Автокөлік ұйымдарының экспедициялық операциялары. Көлік кәсіпорындарындағы тәуекелдерді басқару жүйелері.

3- Блок

3.1 Логистикадағы зерттеу әдіснамасы және кешенді жұмыс жоспарлау

Көлік жүйесінің бірлігін айқындайтын мәні мен факторларын кешенді зерттеу. Көлік-логистикалық кешендердің жұмысын модельдеудің принциптері. Көлік тораптарындағы өзара әрекеттесу процестері. Көлік тораптарының жұмыс сапасының негізгі сипаттамалары. Көлік қызметтерінің ұлттық нарығын кешенді бағалау.

3.2 Трансконтинентальды тасымалдау саласындағы Қазақстан Республикасының транзиттік әлеуетін дамыту

Еуразиялық құрлықтағы халықаралық экономикалық қатынастардың жаһандануы. Жаһандық деңгейде жаңа транзиттік дәліздердің пайда болу себептері мен негіздемесі. Қазақстан Республикасының транзиттік-көліктік әлеуетін дамыту. Логистикалық үдерістердің өзара әрекеттесуін модельдеу. Халықаралық тасымалдарды көлік-экспедиторлық қызмет көрсету бойынша халықаралық талаптар.

4.4 Әңгімелесу сұрақтары

1. Тандалған ғылыми-зерттеу қызметінің негізгі бағыттары
2. Болашақ зерттеу аясында қандай зерттеу әдістерін қолдану қажет
3. Қандай логистикалық мәселелерді шешу үшін цифрлық технологиялар мен жасанды интеллект саласындағы жетістіктерді қолданар едіңіз
4. Қазақстандағы көлік логистикасының даму ерекшеліктері
5. Болашақ зерттеуіңіздің тақырыбы мен нысанын таңдау негіздемесін көрсетіңіз. Бұл бағытта зерттеу жүргізудің өзектілігі қандай
6. Көлік-логистикалық компаниялар мен өндірістік ұйымдарда логисттің жұмысы қандай ерекшеліктерге және маңыздылыққа ие
7. Логистикада жасанды интеллект технологияларын қолдану
8. Қоймалық логистикадағы жасанды интеллект: бұл болашақ па әлде қазіргі шындық па?
9. Логистиканы инсорсинг не аутсорсинг арқылы ұйымдастыру. Инсорсинг пен аутсорсингтің бірін таңдаудың негіздемесі
10. Компаниядағы көлік және қоймалық құжаттар. Экспорттық және импорттық құжат айналымының сызбасы
11. Келесі негізгі процестер тізбегін құру мүмкін бе: Құрамдас бөліктермен жабдықтау – Өндіріс – Сату – IT қамтамасыз ету – Жеткізу
12. Бизнес-процестерді реинжинирингтеу: анықтамасы, міндеттері, негізгі аспектілері
13. Бизнес-процестерді реинжинирингтеу жобаларында модельдеу мен талдау жүргізу кезеңдері

14. Бизнес-процестерді модельдеу, талдау және қайта жобалауға арналған автоматтандыру құралдары мен технологиялары (CASE-технологиялар)
15. Жүктерді сақтандырудың ерекшеліктері: сақтандыру деген не, түрлері мен принциптері, сақтандыру сатып алу үшін қажетті ақпарат, сақтандыру құнына әсер ететін факторлар, сақтандыру сомасын анықтау ерекшеліктері

5. Ұсынылатын әдебиеттер

5.1 Негізгі әдебиеттер

1. Б.А. Аникин Логистика: учебное пособие / Под ред. Б.А. Аникина, Т.А.Родкиной. - М.: Проспект, 2020. - 408 с.
2. Гайдаенко А.А. Логистика: учебник / А.А. Гайдаенко, О.В. Гайдаенко. - 3-е изд., стереотип. - М.: КНОРУС, 2016. - 268с.
3. Логистика: тренинг и практикум: учебное пособие /Под ред. Б.А. Аникина, Т.А. Родкиной. - М.: Проспект, 2016. – 448 с.
4. Афоничев Р.Ю. Информационные технологии в логистике: учебное пособие / Р.Ю. Афоничев, Н.А. Тихонова, В.Г. Шахов. - М.: ФГБУ ДПО "Учебно методический центр по образованию на железнодорожном транспорте", 2018. - 196 с.
5. Сыртанов С.А. Транспортные системы и процессы. Человеческие ресурсы и конкурентоспособность предприятия транспорта: учебное пособие / С.А. Сыртанов. - Алматы, 2016. - 94 с.
6. Иванов Г.Г. Складская логистика: учебник для вузов / Г.Г. Иванов, Н.С. Киреева. - М.: ФОРУМ: ИНФРА-М, 2016. - 192с.
7. Герами В.Д. Управление транспортными системами. Транспортное обеспечение логистики: Учебник и практикум / В.Д. Герами, А.В. Колик.- М.: Изд-во Юрайт, 2016. – 438 с.
8. А.С. Балалаев. Терминально - логистические комплексы: учебное пособие / А.С. Балалаев, Р.Г. Король. - М.: ФГБУ ДПО "Учебно методический центр по образованию на железнодорожном транспорте", 2018. - 156 с.
9. Л.Б. Миротин и др. Логистика транспорта в цепи поставок: учебное пособие. - М.: ФГБУ ДПО "Учебно методический центр по образованию на железнодорожном транспорте". - 2018. - 144 с.
10. Балалаев А.С. Технология работы операторских и экспедиторских компаний: учебное пособие / А.С. Балалаев, Е.И. Гарлицкий. - М.: ФГБУ ДПО "Учебно методический центр по образованию на железнодорожном транспорте", 2018. - 134 с.
11. Мусалиева, Р.Д. Взаимодействие видов транспорта: учебное пособие / Р.Д. Мусалиева. - Алматы: КазАТК, 2017. - 204 с.
12. Инновационные процессы логистического менеджмента в интеллектуальных транспортных системах / Под общ. ред. Б.А. Левина, Л.Б. Миротина. - М.: ФГБОУ "Учебно-методический центр по образованию на железнодорожном транспорте", 2015. - 374 с.

5.2 Қосымша әдебиеттер

1. Неруш Ю.М. Логистика: теория и практика проектирования: Учебник и практикум. / Ю.М. Неруш, С.А. Панов, А.Ю. Неруш. - М.: Юрайт, 2019. - 422 с.
2. Степанов В.И. Логистика: учебник / В.И. Степанов. - М.: Проспект, 2016. - 488 с.
3. А.М. Гаджинский Логистика. М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К» - 2016. -308 с.
4. Милославская С.В. Транспортные системы и технологии перевозок: учебное пособие / С.В. Милославская, Ю.А. Почаев. - М.: ИНФРА-М, 2017. - 116 с.
5. Троицкая Н.А. Транспортно-технологические схемы перевозок отдельных видов грузов: учебное пособие / Н.А. Троицкая, М.В. Шилимов. - М.: КНОРУС, 2016. - 232 с.